

Kom ihåg:

- Kontrollera vattenmätarens mätaravläsning regelbundet, så att dolda läckor upptäcks i tid.
- Se till att vattenmätaren inte kan frysa.
- Sörj för att tomtventilen är synlig.
- Se till att källarutrymmena nedanför uppdämningshöjden är sakenligt skyddade. Underhåll regelbundet uppsamlingsbrunnen och uppdämningsventilerna i källarutrymmena samt fastighetens avloppspumpverk. Man kan kontrollera uppdämningshöjden i vattenavtalet eller hos vattenverket.
- Kika in i fastighetens brunnar och kontrollera att täckdikena inte är tilltäppta och att det inte kan komma regnvatten i spillvattenavloppet.
- Byt ut läckande kranar och toalettskålar mot nya.
- Kontrollera vatten- och avloppsanslutningarna till de armaturer som använder vatten samt kom alltid ihåg att stänga disk- eller tvättmaskinernas kranar efter användning.
- Se till att du inte använder toalettskålen som soptunna. Avloppet är inte den rätta platsen för fetter, skräp och annat överlopsmaterial. Mer om ämnet: www.pytty.fi
- Rengör golvbrunnarnas och lavoarernas vattenlås regelbundet.

Vet du vad som döljer sig under din gräsmatta?

Vesilaitosyhdistys
Vattenverksföreningen VVY

Gamla tomtledningar är en risk

Vattentjänsterna är i Finland av hög internationell klass. Vattenverkens åtgärder garanterar dock inte ensamt att systemet fungerar. För att kranvattnet även i fortsättningen skall hållas högklassigt och avloppen fungera, måste fastigheterna sanera sina egna vatten- och avloppsledningar. Man tänker i allmänhet på avloppsledningarna först när de inte drar, när det är översvämning i källaren och tomtavloppet kollapsar. En sanering som gjorts i tid gör vattentjänsterna tillförlitligare och minskar riskerna för vatten- och fuktskador.

Tomtledningarna är inte synliga för ägarna till skillnad från buckliga tapeter, flagande målarfärg och ett kök som behöver piffas upp. Ändå är det med tanke på fastighetens värde viktigt att sanera tomtledningarna i tid. Över 50 år gamla vatten- och avloppsledningar i dåligt skick är en tickande tidsbomb.

Ansvarsgränsen mellan fastigheten och vattentjänstverket är stamvattenledningen vad gäller vattenledningsnätet. I fråga om spill- och dagvattennätet är gränsen huvudavloppet eller anslutningsbrunnen. Fastigheten ansvarar också för en eventuell uppdämningsventil i källaren eller ett pumpverk. Om det svämmar över avloppsvatten nedanför uppdämningshöjden, svarar fastigheten själv för skadorna.

Över 50 år gamla vattenledningar kan nästan växa igen och försvaga vattnets kvalitet.

Miljön och den egna plånboken

Det är såväl miljön som fastigheterna själva som får stå för kostnaderna för läckande tomtledningar och misskött dagvatten. Läckvatten som inte hör hemma i spillvattenavloppet medför kostnader för vattentjänstverket och syns härigenom i kundernas vattenräkningar. Detsamma gäller hushållsvattennätet, där varje droppe som går till spillo kostar. Dessutom går det också åt energi, eftersom spillvattnet i många anläggningar pumpas många gånger innan det når avloppsreningsverket. Kallt regnvatten i spillvattenavloppet försvårar också avloppsreningsprocessen och belastar miljön.

Vattenverken renar spillvattnet effektivt. Under störtregn kan mängden vatten som skall avledas dock momentant bli så stor att nätverkets och reningsverkets kapacitet inte räcker till. Detta innebär att man blir tvungen att leda orenat avloppsvatten direkt ut i vattendragen.

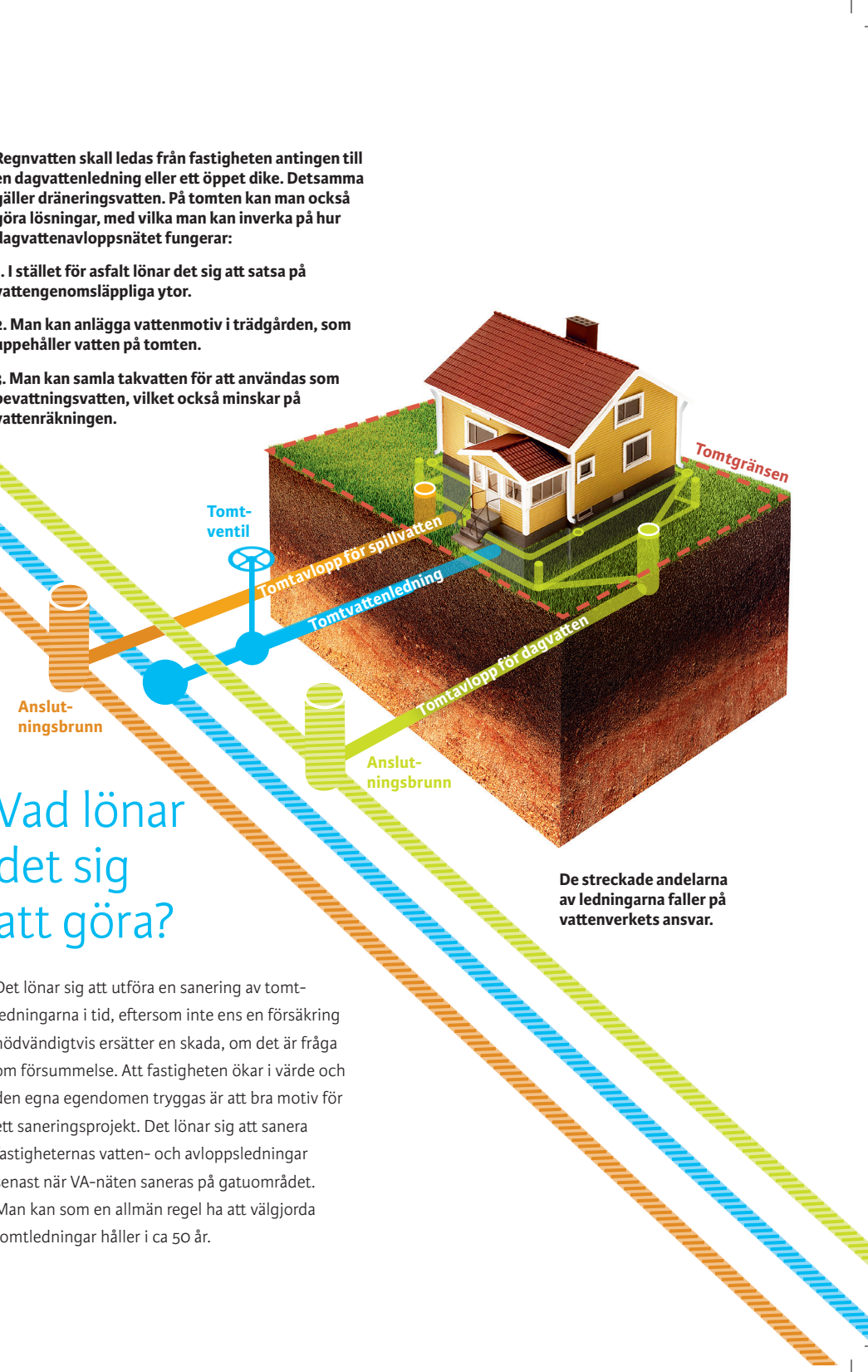
På vattenverken har man lagt märke till att en stor del av det läckvatten som hamnar i spillvattenavloppet härstammar från tomternas sida under störtregn. Orsaken här till är avloppsledningar som är i dåligt skick, dåligt monterade brunnar eller fel avlett regnvatten.

Regnvatten skall ledas från fastigheten antingen till en dagvattenledning eller ett öppet dike. Detsamma gäller dräneringsvatten. På tomten kan man också göra lösningar, med vilka man kan inverka på hur dagvattenavlopps nätet fungerar:

1. I stället för asfalt lönar det sig att satsa på vattengenomsläppliga ytor.
2. Man kan anlägga vattenmotiv i trädgården, som uppehåller vatten på tomten.
3. Man kan samla takvatten för att användas som bevattningsvatten, vilket också minskar på vattenräkningen.

Vad lönar det sig att göra?

Det lönar sig att utföra en sanering av tomtledningarna i tid, eftersom inte ens en försäkring nödvändigtvis ersätter en skada, om det är fråga om försummelse. Att fastigheten ökar i värde och den egna egendomen tryggas är att bra motiv för ett saneringsprojekt. Det lönar sig att sanera fastigheternas vatten- och avloppsledningar senast när VA-näten saneras på gatuområdet. Man kan som en allmän regel ha att välgjorda tomtledningar håller i ca 50 år.

De streckade andelarna av ledningarna faller på vattenverkets ansvar.